

TALAIES DE MALLORCA: TORRES DE DEFENSA DELS DRETS HUMANS

L'any 2016, quart centenari de la mort del metge, astrònom, matemàtic i historiador manacorí Joan Binimelis, va sorgir una iniciativa de l'IES Marratxí i de la Societat Balear de Matemàtiques que avui ens ha reunit a tots, institucions i particulars, per reivindicar una part del seu llegat: les torres de defensa que, a dia d'avui, encara sobreviuen i delimiten la costa mallorquina.

Voldríem que l'acció que ens proposam, que té com a objectiu unir a través de senyals de fum durant el dia i de llum al vespre tot el perímetre de l'illa de Mallorca, servís per esperonar les institucions i els particulars de qui depenen aquestes edificacions a conservar-les, com a part del nostre patrimoni històric, paisatgístic i sentimental.

D'altra banda, ens agradaria dotar aquesta reivindicació patrimonial d'una dimensió de caràcter humanitari, atès que moltes institucions i persones com nosaltres mantenim un ferm compromís amb la transmissió i la defensa del caràcter universal i inalienable dels Drets Humans, i massa sovint tenim la sensació que la nostra tasca educadora xoca frontalment amb els missatges, les accions i les actituds que mantenen les institucions d'aquesta vella Europa que ha decidit extasiar-se en la contemplació del seu melic.

La inoperància de les institucions europees en allò que s'ha vingut a anomenar el drama dels refugiats n'és una bona mostra. La manca de resposta davant d'aquest drama humanitari ens ha convertit a tots plegats en testimonis passius, quan no directament còmplices, de la mort de milers de persones al mig d'aquella mar que, en un altre temps, es va convertir en bressol del millor que podia oferir-nos la humanitat.

La privilegiada situació geogràfica de Mallorca ens ha atorgat, en aquesta història, el paper de testimonis de les anades i vingudes dels navegants que viatjaven i viatgen del nord al sud i del sud al nord d'aquesta mar tan nostra que és alhora camí i frontera.

Sabem que les relacions entre les dues ribes no han estat mai fàcils, però no ens resignem. Volem alçar la veu des d'aquesta illa, des de l'equidistància geogràfica entre aquests dos mons que històricament han mantingut diferències culturals que podien semblar irreconciliables i que, en els nostres dies, es veuen separats per diferències econòmiques que contribueixen a augmentar la distància fins a fer-la insalvable.

És per això que volem acompanyar el nostre repte amb una reclamació i un desig: la primera, que aquesta acció ens interpel·li com a societat i serveixi per donar veu a aquells que l'han perdut, i el segon, que aquelles torres i talaies que, en el seu origen, foren concebudes com a elements defensius davant dels innegables perills que arribaven de la mar, serveixin ara com a fars per il·luminar el camí d'aquelles persones que, fugint de la guerra, la violència i la misèria, aspiren a una vida millor. A una vida, senzillament, humana.

Mallorca, 7 de gener de 2017